

MA

FOLYÓIRAT

II. KIÁLLITÁSA

Bohacsek Ede † festményeiből és

Pátzay Pál szobraiból.

Megnyílik folyó évi december hó 16-án :::: V., Visegrádi-utca 15.

Belépődíj 1 korona. Nyitva 10-3 közt.

A kiállítás butorzatát a »MIRT«
művészi interieurök r. t. (Fasor
18a) bocsátotta rendelkezé-
sünkre. A kiállítás plakátját
Dankó iparművész rajzolta. A
katalógus címlapja Murin Vilmos
linoleummetszete.

II. KIÁLLÍTÁSUNK

Bohacsek Ede † és Pátzai Pál műveiből.

Bohacsek Ede született 1889 szeptemberben, meghalt 1915 júliusban. Külső lejátszódásában egy tipikusan proletár élet kalváriajárása az ingyenes kórházi ágyon elpihenésig. Huszonnégy évig mindig fölfelé kapaszkodó és mindig hiába a nincstelenség nyavalyákkal marasztaló szürkéjéből. Életrajzirónak az egész ember ennyi: Karánsebesen nevelkedett az apja mellett, aki szobrász volt. Látszólag tehát, későbbi mesterségére determináltan és adottságának a legmegfelelőbb miljöben. Iskolai képzettsége négy reál, ahonnan az iparrajz, majd az iparművészeti iskolába járt, mint szobrásznövendék. De a mintázás fizikai erőki-fejtését csak két évig bírta; 1910-ben festette az első képet. Körülbelül innen kezdődik Bohacsek kifelé szürke életének gondolatokban tartalmassága és egyre befelé mélyülése érzésben.

Festészetének alapja tisztán érzésekben gyökerező és közvetlenül az érzéseken át megnyilatkozó népművészet. Minden helyhez kötődés és etnográfiai sallang nélkül. Fejlődésének legszebb etapeja podvilki tartózkodásának idejére esik. Első idejében még gorál üvegfestmény után itt csinálta a Hétfajdalmu Szüz c. rajzát és ugyancsak egy gorál képről érezte vászonra Szent Anna olajképét is, de ez már nem másolás — valami nagy kollektív emberi érzésben találkozás az ó-kereszténység szellemi tisztaságával. Később ugyancsak csak Podvilkon festette meg az első saját természet látáson motivált képeit. Dicsérői ezeknek is az őszinteség és egyszerűség. Bohacsek fejlődésében semmi rokon izét nem találjuk az ő idejében divatos »szecesszionista« zsonglörtségének. Művészete nem alkalmi produkció, hanem életforma, az egyetlen áthidaló befelé fordult *önmagától* a nagy formákban és színekben zengő *mindenbe*.

Ha pikturájának ez univerzális művészet felé segítő mestereit keressük színexpressziójában Grekóhoz, romantikájában a bizanchoz, formáltságában pedig az üvegfestő primitívekhez kellene visszamennünk. Legfejlettebb munkái a törökbálinti tájak, tömegbe komponáltságukkal, a belső, pszihikai formák monumentalitásával és nagyszerű nyugalomba lefogságával a franciáknak Hanri Rousseau körül fejlődött francia új primitívekhez rokonulnak. Ami mégis mindenkinek elkülönözteti tőlük az Bohacsek szobrászi adottsága. Kompozícióit összetevő formái a szobrász tömbökbe rendező szemével belülről megmodelláltak.

Uralmas ereje az anyag felett legteljesebb a vele egyidős piktorok közül. Ezt nagy olajképei dokumentálják, melyeken az olajfesték masszás anyagának egészen elemi összetevőjéig tudunk visszamenni. Például a Szántóföldek című kompozíció színeinek belső ereje, szinte a tüzesre hevített föld (tégla) izzásával sugározza ki barna-piroságát.

Ugyan így a pasztelljeinél és téntarajzainál is. Ez a nagy megbecsülésből fejlett anyaglebirás menti a természettel is ellenőrizhetővé erősen a stilizálás felé hajló művészetét.

És ez adja meg a laikus nem látta motívumainak anyagi súlyát — okszerű naturalizmusát, amely minden valóban művészi produktumnak életetője és legtöbbre értékelhetője.

Bohacsek Ede, mély emberi kulturákon tejelte magát mesterien értékelhető művésszé — s mire huszonnégy éves lett, mint agyonnyomrodott viceházmester köhögte ki magát a világból.

Pátzay Pál munkáiról csak ennyit: kiállítottuk — ezzel magunk mellé értékeltük, de ő még él, társa szemérmességén okultan, verekedjen magáért.

Kassák Lajos

A kép száma	Ára korona
1. Szántóföldek. Pasztell.	130
2. Szent Anna. Ceruzarajz.	160
3. Rákosligeti táj. Ceruzarajz.	50
4. Naturalisztikus tájkép. Olajfestmény.	1000
5. Színház-kompozíció. Olajfestmény.	600
6. Törökbálinti fürdőház. Pasztell.	1000
7. Lévai házak. Ceruzarajz.	80
8. Törökbálinti katonafürdő. Téntarajz.	70
9. Podvilki kis tájkép. Téntarajz.	40
10. Hétfájdalmu Szűz. Ceruzarajz.	130
11. Törökbálinti domb. Téntarajz.	150
12. Podvilki tájkép. Téntarajz.	80
13. Podvilki templomtér. Téntarajz.	150
14. Kompozíció három alakkal. Ceruzarajz.	120
15. Törökbálinti borpincék. Téntarajz.	100
16. Önportré. Ceruzarajz. Magántulajdon.	150
17. Három fa. Téntarajz.	120
18. Mesécske. Ceruzarajz.	70
19. Törökbálinti szőlő. Téntarajz.	100
20. Törökbálinti tájkép. Téntarajz.	100
21. Színház. Ceruzarajz.	50
22. Podvilki parasztházak. Téntarajz.	130
23. Törökbálinti országut. Téntarajz.	150
24. Ceruzarajz.	

A kép száma	ára korona
25. Pasztell. Magántulajdon.	
26. Mesécske. Pasztell.	130
27. Felhős tájkép. Olajfestmény.	600
28. Törökbálinti dombok. Pasztell.	400
29. Pasztell.	250
30. Szent Anna. Olajfestmény. Magántulajdon.	
31. Törökbálinti hegyek. Pasztell.	400
32. Felhők.	300
33. Rákosligetibáz. Olajfestmény.	600
34. Pasztell. Magántulajdon.	
35. Szinház. Pasztell. Magántulajdon.	
36. Lévai táj. Ceruzarajz.	
37. Szántóföldek. Olajfestmény.	800
38. Városliget.	130
39. Madonna. Ceruzarajz.	60

SZOBROK

Száma	Ára korona
40. Gipsz szobor.	500
41. R. T. ur portréja. Magántulajdon.	
42. Gipsz szobor.	300
43. Gipsz szobor.	300
44. Gipsz szobor.	250
45. Gipsz szobor.	300
46. Ágyag. Eredeti.	250
47. Ágyag. Eredeti.	150

Az Ernst-Muzeumnak!!!

Közönségünknek: Orbán Dezső képei helyett

Magyarországon a kapitalizmusnak mindent lehet. Velünk is nem most először akaszt kereket. De ennyire alattomosan és erőszakosan még soha sem.

Az Ernst-Muzeum kinyalt miniatűrök és ócska cserepek handlérozó vállalata pimaszkodó kapitalista gögijében imperiumot akar gyakorolni a magyar képzőművészek felett.

Lázár Béla (azelőtt germanologus és idegeinek roncsolódott állapota óta házi esztétája és igazgatója ennek a vállalatnak) egyszerűen presszionálta egyik kiállítónkat: Orbán Dezső festőművészt, aki eddig Lázárék jóvoltából keresve sem tudott üzleti összeköttetésbe jutni az Ernst-Muzeummal, hogy a nálunk kifüggesztett és katalogizált képeit utolsó percben kérje vissza, különben soha sem állíthat ki náluk.

És az Ernst-Muzeum: pénzt jelent. És nálunk még minden valamire való festő szegény ember. És a MŰ kiállításán ugyanegy képért is kevesebbet lehet kérni, mint az Ernstnél. Ezek ma súlyos érvek s Orbán képeit megértő humanizmusunk adatta velünk vissza és az a szomorú tudat: hogy a szellemi proletárok galádul gyávák. Gyávaságukban százfelé huzók és ezért mint szervezetlen egyedek minden ipari munkásnál nyomorultabb pénzeszsák töltői kell, hogy legyenek a kapitalizmusnak.

Kérjük a kiállításunkat látogató közönséget, hogy ezt az imperitenciát írja teljesen az Ernst-Muzeum javára. Ami anyagi és erkölcsi kárunk nekünk ez ügyből esett, mint eddig annyi sok más, talán ezt is kiheverjük.

A MA FOLYÓIRAT

A MA KÖNYVKIADÓHIVATALA

kiadásában eddig megjelentek:

A „MA” lírai antológiája	K 3.50
Számozott, kemény kötésű, eredeti linoleummetszetekkel díszített s a szerzők aláírásával ellátott kiadásban	• 10.—
Singer Henrik: Világnézet című füzet	• 1.—
Garda József: Valaki játszik velük, dráma 3 felvonásban	• 2.—

MOST JELENT MEG !

Komját Aladár: Kiáltás című verskötete	K 3.—
Számozott s a szerző aláírásával ellátott, amatőr kiadásban elfogyott.	

Sajtó alatt több kötet.

MÁTTIS TEUTSCH JÁNOS

Albuma már megjelent.

Az Album 12 darab eredeti linoleummetszetet tartalmaz. Ára K 25.—
Külön 5 darab amatőr-példány készült a művész eredeti kéznyomásával, aláírásával és számozásával: • 100.—

A „MA”

egy létesítendő **KAMARAJÁTÉK** előkészítésére
színészképző szabadiskolát
szervezett **MÁCZA JÁNOS** vezetésével.

Érdeklődni és beiratkozni lehet az előadások tartama alatt: kedd, csütörtök, szombat déluján 6 óra után.

A „MA”

művészeti szemináriumot

létesített, ahol egyrészt művészpályákra készít elő, másrészt a művészet iránt érdeklődőket tudatos műélvezőkké neveli. A szeminárium egyelőre négyszakos:

1. FESTÉSZET (előadó **UITZ BÉLA** festőművész)
2. IRODALOM (előadó **GYÖRGY MÁTYÁS**)
3. ZENE (szervezés alatt)
4. SZINHÁZI PREMIEREK MEGVITATÁSA (előadó **MÁCZA J.**)

Az első két szak hetenként, a negyedik kéthetenként egy óra. Érdeklődni és beiratkozni lehet naponta 9—1.ig. A vezetővel (**GYÖRGY MÁTYÁS**) szerdán d. u. 4—5 és vasárnap d. e. 11—12 lehet megbeszélést folytatni.